

Być wrażliwym na cierpienie innych

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- analiza przypowieści o miłosiernym Samarytaninie i jej egzystencjalna interpretacja;
- wykorzystanie poznanych tekstów w ukazaniu zobowiązań odnośnie do chorych i cierpiących w praktyce.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe. Uczeń:

- opowiada własnymi słowami przypowieść o miłosiernym Samarytaninie i omawia jej przesłanie;
- po przeprowadzonej lekcji wyjaśnia, iż troska o chorych i cierpiących jest obowiązkiem chrześcijanina;
- odwołując się do posiadanej wiedzy i wiadomości z lekcji, wyjaśnia, iż sakrament namaszczenia chorych jednoczy cierpiącego z męką Chrystusa;
- na podstawie różnych źródeł podaje przykłady osób, dla których wiara była oparciem i umocnieniem w znoszeniu choroby i cierpienia.

Pojęcia, postaci:

miłosierny Samarytanin, Samarytanie, św. Matka Teresa z Kalkuty, sakrament chorych.

Wartości:

pomoc w przewyżnianiu cierpienia i niepełnosprawności.

propozycja realizacji

1. Przypomnienie uczniom, że omawiamy problem cierpienia obecnego w życiu człowieka. Sprawdzenie pracy domowej o Denise Legrix.
2. Wprowadzając w temat, nauczyciel przypomina, że bardzo łatwo mówi się o cierpieniu, dopóki ono nas nie dotyczy. Trudno jest znaleźć odpowiedź na pytanie, dlaczego człowiek cierpi, zwłaszcza, jeżeli jest to cierpienie niezawinione. Pewne jest jednak to, że mamy pomagać innym w cierpieniu i przynosić im pociechę.

3. Uczniowie czytają na głos teksty z podręcznika, s. 76–77 (*Opinie – Poezja*). W tym czasie nauczyciel wyświetla slajd ze zdjęciem osoby na wózku inwalidzkim.
4. Nauczyciel pyta uczniów, w jaki sposób mogliby pomóc osobom, o których przed chwilą przeczytali? O czym by z nimi rozmawiali? Po krótkiej wymianie zdań, nauczyciel wyświetla fragment filmu *Jezus z Nazaretu* odnoszący się do miłosiernego Samarytanina lub odczytuje fragment Łk 10, 30–35. Pyta uczniów: Który z bohaterów okazał się bliźnim człowieka, który wpadł w ręce zbójców? Tu pewnie padną dobre odpowiedzi, jednakże w Ewangelii odpowiedź brzmi: „Ten, który okazał mu miłosierdzie”. Jezus rzekł: „Idź i ty czynź podobnie”. Nauczyciel kontynuuje rozmowę, mówi: W Ewangelii Jezus odwraca pytanie i wskazuje, że mamy pomagać nie tylko swoim bliźnim, ale mamy stawać się bliźnimi dla innych przez okazywanie im miłosierdzia.
5. Nauczyciel dyktuje notatkę do zeszytu:
Cierpienie człowieka może być zawinione bądź niezawinione, może być fizyczne lub duchowe. Chrystus uczy nas, abyśmy byli gotowi do niesienia pomocy ludziom, niezależnie od tego, kim są. Przypowieść o miłosiernym samarytaninie zwraca uwagę, że każdy z nas powinien stać się bliźnim dla drugiego człowieka przez okazywanie mu miłosierdzia.
6. W zależności od możliwości czasowych nauczyciel opowiada o relacjach między Samarytanami a Żydami, posługując się wiadomościami z podręcznika, s. 78. Uczniowie mogą również samodzielnie przeczytać tekst.
7. Nauczyciel wyświetla slajd pokazujący sprawowanie sakramentu namaszczenia chorych w domu, w szpitalu i mówi, że Chrystus chce być obecny w cierpieniu każdego chrześcijanina, dlatego ustanowił sakrament chorych. Pyta uczniów, co wiedzą na temat tego sakramentu i krótko go omawia. Uczniowie czytają z podręcznika tekst o sakramencie chorych, s. 80. Nauczyciel dyktuje notatkę do zeszytu:
Chrystus uświęca cierpienie człowieka i sprawia, że przez sakrament namaszczenia chorych ma ono charakter zbawczy. Sakramentu tego udziela się ludziom w poważnych chorobach i w wieku podeszłym przez namaszczenie czoła i rąk olejem chorych. Tego sakramentu udziela kapłan, a jego skutkiem jest zjednoczenie w cierpieniu z Chrystusem, cierpliwość, pokój i odwaga w znoszeniu choroby oraz jeśli jest taka wola Boża, także uzdrowienie. Dla chorego, który nie jest już w stanie wypowiedać się, sakrament ten wiąże się z przebaczeniem grzechów.

inna propozycja pracy na lekcji

Jednostka jest kontynuacją poprzedniej. Zawiera dużo materiału i dlatego można ją przerobić w trakcie 2 lekcji.

Człowiek cierpiący nie zawsze jest w stanie przezwyciężyć swoje cierpienie, potrzebuje pomocy. Uczniowie mogą zastanawiać się nad tym, wspólnie tworząc np. „Kartę miłosiernego Samarytanina”. Uzupełnieniem dyskusji, w czasie której można by dowiedzieć się, czy ktoś z uczniów zetknął się np. z wolontariatem, byłby krótki film o św. Matce Teresie z Kalkuty lub o pracy zgromadzenia zakonnego zajmującego się pomocą chorym (zgromadzenie sióstr św. Matki Teresy, szarytki, elżbietanki). Można też urządzić wycieczkę do domu pomocy i zapoznać się z tym, jak wygląda opieka nad niepełnosprawnymi oraz z możliwościami włączenia się w tę pomoc.

Druhá lekcja byłaby poświęcona sakramentowi namaszczenia chorych, widzianemu w kontekście pomocy duchowej ludziom ciężko chorym. W trakcie tej lekcji trzeba wytłumaczyć uczniom, jak przygotować się do wizyty kapłana spieszącego z posługą ciężko choremu członkowi rodziny. Należy wreszcie podjąć polemikę z określeniem „ostatnie namaszczenie”.

Jednostkę rozpoczynają świadectwa osób niepełnosprawnych (dwa listy i wiersz). Następnie w podręczniku znajduje się przypowieść o miłosiernym Samarytaninie, wprowadza ona problem pomocy koniecznej w cierpieniu. Postać św. Matki Teresy z Kalkuty zostaje przybliżona dzięki refleksji św. Jana Pawła II. Problem osób ciężko chorych i umierających dzięki wierszowi ks. Twardowskiego *W szpitalu*. Jednostkę kończy wyjaśnienie dotyczące sakramentu chorych. Praca domowa ma skłonić uczniów do poszukiwania form pomocy cierpiącym i niepełnosprawnym.

Modlitwa: Na zakończenie lekcji.

praca domowa Podręcznik, s. 80, zadanie 4.

Korelacja z innymi przedmiotami:

- ✓ język polski – niepełnosprawność w literaturze;
- ✓ godziny do dyspozycji wychowawcy – pomoc osobom niepełnosprawnym na terenie szkoły.